1852. N°. 126.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

DINGSDAG, 7 DECEMBER.

Deze Courant komt driemaal in de week uit en wel DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS; dezelve kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten *Assen* vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1—5 regels *f* 1-00 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentien voor de 1e. bladz. kunnen Maandags Woensdags en Vrijdags uiterlijk tot 6, die voor de 4e blz. tot 10 ure 's avonds aangenomen worden.

DE ARRONDISSEMENTS-BETAALMEESTER te Assen, brengt ter kennis der belanghebbenden, dat gedurende den loop dezer maand ten zijnen kantore, zullen worden uitbetaald de tractementen over het 4e kwartaal dezes jaars, aankomende de Ambtenaren bij het provinciaal bestuur, de Regterlijke Ambtenaren en die van den waterstaat, de leeraren der Hervormde Eeredienst, de Pastoors der Roomsch Catholijke Eeredienst en de Onderwijzers der lagere scholen, terwijl de tractementen der Ambtenaren buiten de Hoofdplaats woonachtig, mede gedurende den loop dezer maand, bij de respective heeren Ontvangers der Directe belastingen betaalbaar zijn gesteld.

Assen 3 Dec 1852. H. J. OOSTING.

NEDERLAND, 6 December.

In de zitting van de Tweede Kamer van 2 dezer is het nieuw benoemde lid, de heer Leemans, toegelaten en heeft zitting genomen. Daarna zijn beraadslagingen over Hoofdst. X. (oorlog) der staatsbegrooting aangevangen. Onderscheidene heeren, en o. a. de heer *van Heiden*, hebben daarover het woord gevoerd. Den volgenden dag heeft de Kamer dit Hoofdst. met 43 tegen 20 stemmen aangenomen; de heeren *v. Heiden* en *v. d. Veen* hebben voorgestemd. De [illegible] meeste leden bij hun oordeel over dat budget den toestand van Europa in het oog hielden en erkenden, dat wij, in deze tijds-omstandigheden, wel degelijk op zelfverdediging mogen bedacht zijn. Vele leden bragten hoogen lof toe aan de tegenwoordige organisatie des legers, en de vrees van sommigen, dat het budget nog hooger zou worden gesteld, werd door den Minister van oorlog voor ongegrond verklaard, wel zal er nog *f* 132,000 meer vereischt worden, doch die som is te vinden door besparingen op het materiëel. De minister verzekerde dat hij in 17 weken 120 vuurmonden te velde kon brengen, hij achtte het raadzaam, om ook door ons leger bij te helpen dragen tot vermeerdering van de waarborgen voor den algemeenen vrede, en gaf te kennen, dat hij, ofschoon de vereeniging van de inrigtingen voor de Land- en Zeemagt te Breda niet willende verdedigen, echter thans voor het behouden van de inrigtingen, zoo als zij bestaan, gestemd is, ten einde niet andermaal tot eene uitgebreide verandering te besluiten. Hij is echter voornemens, die inrigting te verbeteren.

— De Gedeputeerde Staten van Groningen stellen pogingen in het werk, om zoo mogelijk Z. M. den Koning terug te doen komen op het door HD. genomen besluit, hetwelk den graaf van Limburg Stirum, commissaris des Konings van Groningen, in dezelfde betrekking naar Gelderland verplaatst.

— De *Amst. Ct.* meldt het volgende: Het ontslag van den Commissaris des Konings in Gelderland, baron Schimmelpenninck van der Oije, heeft in het geheele land en vooral in Gelderland een diepen indruk te weeg gebragt. Deze zegt, dat het de minister Thorbecke alleen is, die dat ontslag bewerkte; gene noemt nog twee andere ministers, die er bij zijne Z. M. op aandrongen. Allerlei geruchten nopens de oorzaken, die tot het Koninklijk besluit leidden, loopen onder het volk rond, en velen meenen te weten, wat er dienaangaande tusschen Z. M. en den Minister van binnenlandsche zaken is voorgevallen. Wat hiervan zij, zeker is het, dat de verwijdering van zoo algemeen hooggeachte personen en zoo trouwe vrienden van het huis van Oranje, uit de aanzienlijkste betrekkingen, en dat tegen den verklaarden wil van Z. M. den Koning, velen pijnlijk aandoet, omdat daardoor van lieverlede de Koninklijke waardigheid in de oogen des volks in mindere achting geraakt en dit bekommering baart voor de toekomst. Men zegt dat de baron Schimmelpenninck zelf aan Z. M. verzocht, om het bewuste ontslag te teekenen, ten einde in het tegenwoordig oogenblik eene ministeriële crisis te voorkomen. Uit een particulier schrijven, 't welk wij uit 's Gravenhage ontvangen, ontleenen wij het volgende: „Met eenigen grond willen sommigen beweren, dat het den Koning behaagd zou hebben, den eerlang aftredenden Commissaris des Konings in de Provincie Gelderland, baron Schimmelpenninnck van der Oije, eene eervolle betrekking aan het hof van Z. M. op te dragen, die hem onder de hoofd-officieren van 's Konings huis zou doen plaats nemen. Volgens diezelfde bron zou daardoor eene tot dusverre onvervuld geblevene plaats aan het hof, namelijk die van *opperceremoniemeester*, vervuld zijn."

BUITENLAND, 6 December.

FRANKRIJK. Frankrijk is weder een Keizerrijk! De Republiek, die slechts in naam bestond, zag zich ook dien naam, reeds zoo weinig beteekenend, door acht millioen stemmen ontnomen. Woesdag avond j.l., ten half negen ure, begaf zich de wetgevende magt, met den uitslag der stemming, naar St. Cloud. Ook de leden van de Senaat en van den Staatsraad hadden zich derwaarts begeven. Even vóór 9 ure verscheen Louis Napoleon, vergezeld van Prins Jerome en diens zoon, van de hooge ambtenaren van zijn huis, van zijne Ministers, enz., enz. De Prins-President ging zitten, had ter regterzijde zijn oom en ter linkerzijde Prins Napoleon, en werd daarop door den President der wetgevende magt toegesproken met Sire! De redenaar zeide, wat reeds zoo dikwijls is gezegd, dat Frankrijk een Keizerrijk en Louis Napoleon Keizer werd, door een volk, dat zijn eigen meester is en oppermagtig zijn regeringsvorm bepaalt, en wel volgens de groote beginselen van 1789, en hij voegde er bij, dat de natie van den nieuwen Keizer groote *dingen des vredes* verwacht. „Sire! - zoo eindigde de spreker - ontvang van Frankrijk de glorierijke kroon, die het u aanbiedt! Nooit ook heeft een koninklijk hoofd eene kroon gedragen, wettiger of meer populair! Hierop werd de kreet aangeheven van: *Leve de Keizer! Leve Napoleon III!* Nu voerde de vice President van den Senaat het woord tot den nieuwen keizer, en zeide onder anderen: „door u de kroon op te zetten, die, eene halve eeuw geleden *de overwinnaar van Marengo droeg*, zegt Frankrijk luide wat zijne *wenschen* zijn, en hoe het, zijn *heden* aan het *verleden* verbindende, zijne *hoop* en zijne *herinnering* in een smelt. *Het Keizerrijk is de vrede!* zeide uwe Majesteit, en de stem des volks voegt er bij: het Keizerrijk is de handhaving van onze betrekkingen met het buitenland in *wederzijdsche* vriendschap - is de vereeniging van de godsdienst, zoo als deze dat mag eischen - is de zorg

voor de behoeftige klasse - is de krijgstucht bij de armee en in het hart van elk soldaat het gevoel van eer en nationale onafhankelijkheid - is de welvaart des volks door handel en nijverheid - is de verwijdering van alle partijen en eene behoorlijke werking voor alle talenten. Ook deze woorden werden met dezelfde toejuichingen beloond. Daarop gaf de Keizer het antwoord, dat wij reeds hebben medegedeeld. Het *officiële* blad *le Pays* zegt, dat nooit edeler, krachtiger, onpartijdiger, schitterender en gezonder taal door eenig vorst werd gesproken. Op den volgenden dag werd Parijs gewekt door kanongebulder, en weldra was er eene groote menigte volks op de been. Ten 10 ure werd het Keizerrijk van het stadshuis geproclameerd. Daar was vooral het militaire element zigtbaar. Meer dan 1500 vaandels zag men er wapperen, en op zes Venetiaansche masten las men de namen der batailles van Tivoli, Montenotte, Austerlitz, Pyramides, Arcole, Lodi', Marengo en Friedland. Ten 10 ure verscheen de prefeet der Seine, met al de maires en adjudant-maires van Parijs en het stadsgebied op de puije van het stadshuis. De troepen presenteerden het geweer en de tamboers roerden de trom, waarop de veteranen van het Keizerrijk met hun violetkleurig vaandel den kreet aanhieven van: *leve de Keizer!* Daarop proclameerde de prefekt het Keizerrijk, welke handeling door het gejuich der menigte weder levendig werd toegejuicht met den kreet van: *leve de Keizer!* Ten 10 ure verliet Keizer Napoleon St. Cloud en kwam ongeveer een uur later op de Tuillerien aan. Hij bereed een schoon paard en werd gevolgd door ongeveer *drie honderd* officieren van hoogen rang. Zijn gelaat teekende tevredenheid en men méent opgemerkt te hebben, dat hij soms even lachte. De Keizerlijke familie bevond zich voor de ramen der Tuillerien en groette den nieuwen Keizer door het wuiven met zakdoeken. Voor het paleis hield de Keizer eene revue over de aldaar aanwezige troepen en vertoonde zich daarna met de Keizerlijke familie op het balcon, terwijl het volk riep: *leve de Keizer! leve de Keizerlijke familie!* Te 2½ ure proclameerde de Minister van Binnenlandsche Zaken het keizerrijk op de plaats de la Concorde, ten aanhoore der nationale garde. Na de revue maakten St. Arnaud en Magnan, met al de generaals; hunne opwachting bij den Keizer. Des avonds was er gala-diner ten Hove, waaraan de Keizerlijke familie, de ministers en andere hoogwaardigheidbekleeders waren genoodigd. Het weder luisterde de proclamatie van het keizerrijk, en den intogt des Keizers niet op. De zon van Austerlitz hield zich op den verjaardag dier overwinning schuil. De hemel was grijs en somber. Dat had invloed op het volk. Het begroette zijn Keizer hartelijk, doch niet hartstogtelijk. Zoo resideert weder een Keizer op de Tuillerien - het paleis, dat de schouwplaats bij uitnemendheid was van de veranderlijkheid dezer wereld.

ENGELAND. De *Morning-Herald* meldt, dat de noodige bevelen zijn gegeven, om de fortificatiewerken van 't eiland Wight met meer spoed te voltooijen. In plaats van met 10 zal onze vloot met 20 schroefstoombooten worden versterkt.

SPANJE. Uit Madrid wordt de tijding ontvangen, dat thans alle politieke bladen daar opgehouden hebben te bestaan. Door de vermelding van eene vereeniging der leden van den Senaat, die tot oppositie behooren, ten huize van generaal *Concha*. welke vermelding niet geheel juist door de regering wordt genoemd, zijn alle politieke bladen opgeheven, de dagbladschrijvers zijn allen in hechtenis, en de regering is thans geheel vrij in hare handelingen; de parlementaire debatten zullen dan ook hunne waarde veelal verliezen, nu alleen de officiële courant en het ministeriële blad *Espana* er de verslagen van zullen leveren.

ASSEN, 7 December.

De Prov. kerkvergadering der Chr. Afgescheidenen van Drenthe is op den 23 Nov. te Dwingelo vergaderd geweest, en alstoen zijn door die vergadering geëxamineerd: J. Reinink, R. Eising en A. Nyenhuis, welke na den afloop tot de heilige bediening zijn toegelaten.

— Te Bolsward is, ter vervulling der bestaande vacature, een twaalftal van Predikanten geformeerd, waarop o. a. voorkomen de heeren T. van Duinen te Vledder, G. Wetsels te Wommels en S. Coolhaas v. d. Woude te Nieuw Beerta.

— De Hooge Raad der Nederlanden heeft, bij arrest van 3 dezer, uitspraak gedaan in zake Mr. C. A. W. P. van Baerle, requirant in cassatie van een arrest van het Hof in Gelderland, van 25 October jl., waarbij hij voor den tijd van drie maanden geschorst is in zijne betrekking als advokaat, ingaande 28 October jl. ter zake van het schrijven van couranten-artikelen ten nadeele van den President der arrond.-regtbank te Assen. De Hooge Raad heeft de uitspraak van voornoemd Hof bevestigd en bevolen, dat het arrest zal worden medegedeeld aan den Prokureur-Generaal van den Hoogen Raad en van bovengemeld Hof, en den requirant in de kosten veroordeeld.

— Door de Algemeene Synodale Commissie der Ned. Herv. kerk, is met de Correspondentie voor de verzoekschriften om subsidie uit het fonds voor Noodlijdende Kerken in het ressort van Drenthe belast haar medelid de heer Mr. *H. Nienhuis*, Hoogleeraar te *Groningen*.

— Naar men verneemt, is op den stal van *C. de Jonge* te *Smilde* eene koe door de Longziekte aangetast, en hebben zich bij eene andere koe van denzelfden stal, bestaande uit omstreeks 20 runderen, de beginselen dezer ziekte vertoond.

— Het Hof alhier heeft jl. zaturdag J. Bosman (zie ons vorig no.) veroordeeld tot 5 jaren tuchthuisstraf en eerloosverklaring.

— De heer J. v. d. Scheer, officier van gezondheid 3e klasse, is van 's Bosch naar Leeuwarden verplaatst.

— Z. M. heeft aan den heer J. A. Meursing, op deszelfs verzoek, een eervol ontslag verleend als Burgemeester van Anlo.

* **Borger. 5 Dec.** Tot ons leedwezen moeten wij melden, dat de gevreesde koortsziekte hier meer en meer toeneemt, en wel in een vrij ergen graad; zoodat de Wed. W. Reinders daaraan reeds vrijdag jl. is overleden; ook in den verloopen nacht is hare dochter aan dezelfde kwaal bezweken, terwijl nog een van hare overgebleven kinderen, zijnde een man van drie á vierendertig jaren in zorgelijke omstandigheden verkeert. Deze koortsen zijn kwaadaardig; de moeder stierf en werd begraven, zonder dat hare beide zieke kinderen zulks bemerkten, terwijl zij zich zamen in eene kamer bevonden, [illegible] en een bed; beiden waren zoo erg, dat men hen handen en voeten heeft moeten binden, zelfs heeft nog de zoon zich tegen den muur een wond in het hoofd gestoten. Hij weet ook tot dusver nog niet, dat zijne moeder en zuster overleden zijn. Ook te Annen heerschen nog de zeeuwkoortsen in erge mate, en eischen nog offers.

* Nog kunnen wij melden, dat door A. Stieker te Ees, in deze gemeente, terwijl hij bezig was veen te hakken, uit een plekje gronds ter grootte van een vierkante el, *zesenvijftig* adders zijn blootgehouwen; dit werd den arbeider te erg, zoodat hij de vlugt nam en om hulp riep, waarop de knechten van J. Dilling aldaar hem te hulp kwamen, met wier hulp de adders zijn afgemaakt; hij verklaart in het zelfde stuk land achtereenvolgens reeds meer dan 300 adders te hebben doodgemaakt.

* Vrijdag jl. kondigde het gelui der doodklok ons aan, dat A. Meursing te Buinen was overleden; eene langdurige sukkeling maakte in den bloei zijner jaren een einde aan zijn leven. Hij was nog jong en reeds lid van den Raad en Wethouder dezer gemeente; welke betrekkingen door den overledene waardig bekleed werden, want hij zweeg niet, wanneer gesproken en sprak niet, wanneer er gezwegen moest worden. Hij was een nuttig lid van de gemeente en bemind door ieder, die hem kende; alzoo zal ook zijn aandenken bij velen in zegening blijven.

* **Smilde, 4 Dec.** De Chr. afgesch. gemeente alhier heeft gisteren met *algemeene* stemmen tot haren herder en leeraar verkozen den WErw. Heer *Baving*, predikant te Ulzen, graafschap Bentheim.

* **8 Dec.** Heden heeft hier weder eene raads-vergadering plaats gehad. Er waren aanwezig 8 leden. Er is 1o vastgesteld de rekening over 1851. 2o idem de begrooting over 1853; 3o besloten de meerdere kosten der hulp-marechaussée dan het rijk en de provincie daarvoor betalen, te nemen voor rekening van de gemeente; 4o zich tot de commissie voor den aanleg van den grindweg van hier naar de Lemmer te wenden

om inlichting; 5o een adres van de Isr. Schoolverzorgers om eene gemeentelijke subsidie van *f* 200,00 ter opbouwing van eene nieuwe school te wijzen van de hand.

* **Sellingen, 3 Dec.** Naar wij vernemen, zijn twee heeren, welke daartoe door de Regering van de stad *Groningen* aangezocht zijn, bezig om het terrein voor het kanaal van *Ter-Apel* tot *Haren*, aan de Eems op te nemen en af te bakenen. De stad *Groningen* schijnt dus, in weerwil dat ook andere *kanalen*, tot *Meppen* en *Lingen*, naar de Eems zullen gegraven worden, haar vroeger gevormd plan op te geven. IJverig is men dagelijksch dan ook bezig aan het verder voortgraven van het stads-kanaal, en men spreekt reeds van een *Vallaat* tusschen *Ter-Apel* en de *Zandberg*. — Aangenaam is het voorzeker, zoovele menschen bij zulke werkzaamheden bezig te zien, die door hun handen arbeid daarbij in het onderhoud van hunne soms talrijke huisgezinnen voorzien. Maar te bejammeren is het, hoe een groot gedeelte der dagloonen van de arbeiders onnut verspild wordt in den sterken drank, die kanker der Maatschappij! zou het niet wenschelijk zijn, dat algemeen de ondernemers van werken eene bepaling met hunne arbeiders aangingen, dat geheel geen spiritus bij het werk mogt gebruikt worden! Oppervlakkig schijnt dit wel moeijelijkheden in te hebben, maar op sommige plaatsen ziet men toch, dat de poging daartoe met het beste gevolg is bekroond geworden; zoo hebben b. v.: alle scheepstimmerbouwlieden te Hoogezand voor eenigen tijd besloten, op hunne werven het gebruik van sterken drank geheel af te schaffen, en een ieder bevindt zich er nu veel beter bij, dan toen die veelvuldig gebruikt werd. Moge zulks op veel meer plaatsen navolging vinden!

* **Peize, 5 Dec.** In den tuin van zekeren landb. J. G. alhier staat een peperboomtje dit jaar voor de tweede keer in vollen bloei; bij anderen in deze gemeente staan erwten en boonen, gelijk in het voorjaar, te prijken met bloesems.—Voorspellen de ganzen, volgens de Groninger Courant, een strengen winter, de kivieten protesteren er hier sterk tegen, daar deze hier in menigte, gelijk de drie vorgaande jaren, hun verblijf bij voortduring houden, terwijl zij anders bij een gestrengen winter zich plegen te verwijderen. De landlieden verlangen hier zeer naar eenen strengen winter, opdat het land van [illegible]

* **Meppel, 6 dec.** Gister morgen, te 9 uur heeft zich van hier naar de gemeente Nijeveen begeven de heer Mr. Baron de Vos van Steenwijk, Burgemeester dier gemeente, geadsisteerd door den heer Mr. W. L. Tonckens als plaatsvervangend Kantonregter en deszelfs Griffier, benevens den Geregtsdienaar van den Dolder, en den Policie bediende Soer, om huiszoeking te doen bij eenen zekeren arbeider met name G.... verdacht van in de weide drie schapen te hebben geslagt en medegenomen; er is eenig vleesch en wol ten zijnen huize bevonden en in beslag genomen; bedoelden G. was met zijne drie zonen ter kerk en toen zij uit de kerk tot op eenigen afstand hunne woning waren genaderd, zijn zij door den opgenoemden van den Dolder, Soer en den Veldwachter van Nijeveen gearresteerd en naar het gemeente-huis gebragt. Er is toen Proces-verbaal opgemaakt en zijn deze personen vervolgens gister avond [illegible] het vallen van den avond, in het huis van bewaring alhier gebragt, om heden morgen naar Assen te worden getransporteerd.

* **6 dec.** Bij de opening der stembriefjes ter verkiezing van een lid van den Gemeente-raad alhier op Zaturdag ll. is gebleken, dat van de 148 stemmen 85 waren uitgebragt op den heer Mr. G. L. Kniphorst, en 62 op den heer J. J. Slot en een briefje van onwaarde was, zoodat de heer Mr. G. L. Kniphorst tot lid is verkozen.

* **Oosterhesselen 4 Dec.** Onze geliefde leeraar Ds. A. L. Lesturgeon is eergisteren te Dalen ten tweeden male in het huwelijk getreden en gisteren hier feestelijk ingehaald. Naauwelijks had gisteren morgen onze dorpsklok het uur van negen aangekondigd, of, ingevolge afspraak, verzamelden zich alhier 31 jongelingen te paard, onder aanvoering van E. K., om het jonggehuwde paar af te halen. Manschappen en paarden waren op het fraaist uitgedost. Eene groote menigte nieuwsgierigen was opgekomen, om den ongewonen optogt te aanschouwen. De uittogt had in de beste orde plaats. Weldra trok men Wachtum binnen, hier kwamen alle ingezetenen op den been, om den ruitertroep te zien Tot digt bij Dalen genaderd, kwamen de jonggehuwden, in een rijtuig gezeten, het gezelschap tegen en werden door den aanvoerder met eene treffende aanspraak begroet. Nadat de heer Lesturgeon hierop geantwoord had, schaarden zich de ruiters rondom het rijtuig, waarna het op Oosterhesselen losging. Hier prijkte eene fraaije eereboog, voorzien van twee fraaije kroonen door de meisjes gemaakt; boven dezelfde wapperde eene vlag. Eene overgroote menigte ontving den trein in het dorp. Bij de pastorie aangekomen, werd het jonggehuwde paar door genoemden E. K. onder eene treffende rede daar binnen geleid. Hierop keerde ieder naar zijne woning terug. Een half uur later begaven zich de jongelingen zoowel als de meisjes naar de pastorie, waar zij op het hartelijkst door den leeraar voor de hem en zijne gade bewezene eerbetooningen bedankt en vervolgens onthaald werden. Ten slotte werden de beide kroonen, onder eene toespraak van E. K. aan den leeraar en zijne echtgenoote overgereikt, waarna ieder vergenoegd huiswaarts ging. Lang zal deze dag in deze gemeente in aandenking blijven.

Kanalen en Kunstwegen in Drenthe.

(*Vervolg en slot van ons vorig no.*)

Alvorens wij van het onderwerp der kanalen afstappen, moeten wij nog een paar opmerkingen mededeelen.

Vooreerst zou het in het belang van de Drentsche scheepvaart zeer wenschelijk zijn, dat het Meppeler diep uitgediept werd; vooral is hieraan groote behoefte voor zoo ver dit diep door Overijssel loopt. Zoo lang het kanaal van uit de Hoofdvaart over Steenwijk naar Blokzijl of dat van Meppel naar Vollenhove niet zijn daargesteld, is dit diep voor Drenthe, behalve voor de Oostermoersche en Zuiderveldsche Veenen, Zuidlaren, Peize, Roden en voor Coevorden, de eenigste waterweg naar zee; bovendien moet daarlangs het water van een groot gedeelte van Drenthe afgevoerd worden; Drenthe heeft dus bij eene behoorlijke diepte van dit vaarwater dubbel belang.

In de tweede plaats zou Drenthe en in het bijzonder Meppel en Hoogeveen er zeer veel belang bij hebben, dat de op te rigtene Maatschappij voor het kanaal van den heer Graswinckel en de Dr. Kan. Maatschappij zich konden verstaan, ten einde beide kanalen verbonden werden, en men uit de verlengde Hoogeveensche vaart langs het eerstgemelde kanaal de Eems konde bereiken en omgekeerd; het is anders te vreezen, dat de handel, welke er met de streeken aan de Eems zal ontstaan buiten Drenthe, Coevorden [illegible]

[illegible]wegen.

Hoewel Drenthe voorzeker nog meer behoefte heeft aan kanalen dan aan kunstwegen, zal ieder, die den doorgaanden staat van de Drentsche wegen in het voor- en najaar kent, de noodzakelijkheid van laatstgemelde erkennen, en met genoegen vermelden wij dan ook de volgende plannen:

I. Een kunstweg van Eelde naar Haren;

II. Een kunstweg van Zuidlaren naar Gieten, in verbinding met den Grindweg van Zuidlaren naar den Harender Molen:

III. Een kunstweg van Steenwijk over Frederiks-Oord naar Vledder;

IV. Een kunstweg van Meppel over de Wijk en Zuidwolde naar Hoogeveen;

V. Het bestraten van den Ruinerwoldschen dijk;

VI. Een kunstweg van de Lemmer tot den Rijksstraatweg te Smilde; en eindelijk

VII. De lijnen, welke door eene Commissie uit de Staten zijn aangegeven, om van wege de Provincie aangelegd te worden, als: 1o. van Coevorden over Dalen, Sleen, Emmen, Odoorn, Borger, Gasselte, Gieten, Anlo naar Zuidlaren; 2o. uit het geschiktste punt van dien weg een straatweg naar Hoogeveen; 3o. een straatweg van Hoogeveen naar Meppel hetzij over Ruinen en Ruinerwold hetzij over Zuidwolde en de Wijk; 4o. een straatweg van Hoogeveen over Beilen naar Assen; 5o. een straatweg uit den Rijksstraatweg van Meppel op Assen over Norg, Roden en Nietap tot de Leek; 6o. een straatweg van Coevorden in communicatie met den geprojecteerden weg van Hardenberg en Gramsbergen tot aan de grenzen van Drenthe.

Hoewel wij gaarne hulde brengen aan de groote zucht der Prov. Staten, om Drenthe met straatwegen te verrijken, vreezen wij echter, dat het daarstellen van alle die lijnen, waarvan de kosten op ongeveer een millioen guldens geraamd zijn, de krachten der Provincie verre te boven zal gaan, al geven de gemeenten ook veel ruimere bijdragen dan dezelve hebben aangeboden, en al wordt er ook een aanzienlijk subsidie door het Rijk verstrekt. Deze plannen zijn, naar inzien van velen, te groot, en daarom is de meening vrij algemeen, dat er wel niets van zal komen. Maar al kan de Provincie zoodanig groot plan niet ten uitvoer brengen, men behoeft daarom het schoone denkbeeld van het aanleggen van Provinciale straatwegen in dit gewest niet geheel te laten varen, maar men kan tot een minder uitgebreid plan besluiten. Het komt ons tevens voor, dat vele der aangegevene lijnen niets meer zijn dan eene aaneenschakeling van buurtwegen: bepaaldelijk hebben wij hier de eerste lijn op het oog; deze zou bovendien bijna aan de grenzen der Provincie komen te liggen, en voor het Noordelijk Drenthe en Groningen eene communicatie daarstellen met Overijssel en het Graafschap Bentheim met zoodanig grooten omweg, dat er weldra behoefte aan eene kortere communicatie zou ontstaan, terwijl, naar

ons oordeel, Emmen, Sleen, Odoorn en Borger meer belang hebben bij een goeden straatweg op Assen dan bij een op Groningen.

Wij zijn zoo vrij een kleiner plan in overweging te geven, waarbij wij alleen het daarstellen van groote communicatien met naburige Provincien hebben op het oog gehouden:

1o. Een straatweg van den mond der Norgervaart over Norg, Roden en Nietap naar de Leek; er bestaat plan, om den betrekkelijken grindweg van Groningen te verlengen over de dorpen Midwolde, Tolbert, Niebert, Nuis en Marum naar de Friesche grenzen met een zijtak naar de Leek; de door ons voorgestelde straatweg zou zich aan dezen grindweg kunnen aansluiten, en Drenthe zou dan eene communicatie erlangen met het Zuidwesten van Groningen en het Zuidoosten van Friesland;

2o. Een straatweg van Assen over Beilen, Westerbork, Zweelo, Oosterhesselen, Dalen en Coevorden naar de Overijsselsche en Duitsche grenzen; hierdoor ontstond eene communicatie met het Graafschap Bentheim en met het Noord-Oosten van Overijssel, terwijl daardoor in verbinding met den vorigen straatweg, een weg zou worden daargesteld, die Drenthe in het midden van het Noorden naar het Zuiden doorsneed;

3o. Een straatweg van Beilen over Hoogeveen naar het naaste en geschiktste punt op de Overijsselsche grenzen.

Deze lijnen komen ons voor de Hoofdlijnen te zijn, bij wier daarstelling de Provincie in het algemeen belang heeft; de dan nog overige wegen zijn, naar ons oordeel, buurtwegen, wier bestrating of aan particulieren of aan gemeenten moet worden overgelaten des noods met subsidien uit de Provinciale kas.

Ons plan zou de bestrating vorderen van 16 uren afstand; het plan der commissie bedroeg te zamen genomen 29 à 25 uren.

Zou het door ons geopperde plan uitvoerlijk zijn voor de Provincie?

Wij gelooven ja. Het zij ons geoorloofd onze denkbeelden daaromtrent mede te deelen, welke wij gaarne voor beter geven.

In de eerste plaats zou er van de drie wegen een naauwkeurig en zeer uitvoerig bestek met bruggen, tillen, vonders, duikers, tolboomen, tolhuizen etc. benevens eene uitgewerkte begrooting van kosten moeten opgemaakt worden; vervolgens diende de gemeenten het maken van de aardebanen en het aanvoeren en verbrijzelen der keijen op zich te nemen, terwijl de Provincie het maken van den eigentlijken weg benevens van de bruggen, vonders etc. bekostigde. Het zou evenwel grootelijks onbillijk zijn, zoo men aan iedere gemeente voor derzelver uitgestrektheid het leggen van den aardebaan en het aanvoeren en verbrijzelen der keijen wilde opleggen, daar dan b. v. Beilen zulks voor 6 à 7 uren en Assen slechts voor een uur zoude behoeven te doen; hierin zou door Ged. Staten eene billijke verdeeling moeten gemaakt worden b. v. naar het meer onmiddelijk belang, hetwelk iedere gemeente bij deze wegen moet gerekend worden te hebben of naar een anderen maatstaf. Men moest dan aan de gemeenten b. v. zes jaren geven, om de hun opgelegde werkzaamheden 's winters, wanneer de veldarbeid rust, bij hand- en spandiensten te doen uitvoeren; ieder winter kon er alzoo een zesde gedeelte afgewerkt worden, hetgeen, daar er elf gemeenten bij betrokken zijn, voor ieder nog geen kwatier uurs afstand zoude opleveren. In het zevende of achtste jaar kon dan de Provincie den geheelen weg doen gereed maken, en inmiddels van nu af aan reeds eene afzonderlijke belasting heffen voor het aanleggen van straatwegen, ten einde daarvan een fonds te maken, zoodat de Provincie daardoor van haar eigen geld, geholpen door een Rijks subsidie, waarop alle vooruitzigt bestaat, de ten haren laste komende werkzaamheden kon doen uitvoeren.

Wij gelooven, dat op deze wijze de Provincie op eene min kostbare en geleidelijke wijze in het bezit van zeer belangrijke communicatien zou geraken. *Red.*

Correspondentie.

Het stuk uit Peize ter beantwoording van dat van den heer Ballot, en het stuk over het rondëten der onderwijzers bij de ingezetenen in een volgend no.

ADVERTENTIEN.

Te DALEN zijn den 2 Dec. 1852 gehuwd
A. L. LESTURGEON,
en
J. M. CASPERS.

Mijn teeder geliefde Zoon ARENT MEURSING, Geadmitteerd Landmeter en Wethouder der Gemeente Borger, werd mij heden, na eene slepende ziekte van 5 maanden, in den ouderdom van ruim 27 jaren, door den dood ontrukt. — Wat ik in hem verlies, kunnen alleen zij beseffen, die den overledene van nabij gekend hebben.

BUINEN den 3 December 1852.

J. MEURSING.

OP ZATURDAG DEN 11 DEC. 1852,
's morgens te 10 uren ten huize van P. TE VELDE te Annerveensche Kanaal, gemeente Anlo,

PUBLIEKE VERHURING

voor den tijd van drie Jaren van de **TREKSCHUIT**, varende in het VEER van **Annerveensche Kanaal op Groningen vice versa.**

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

Ten overstaan van Mr. L. KNIPHORST, Notaris te *Emmen*, zal op Vrijdag den 10den December 1852 smorgens te 10 uur ten huize van W. CREMERS te *Exloo*, publiek worden verkocht:

Een boeren **Erve**, bestaande in **Bouw-** en **Groenland**, waarbij 2 113/120 KOEWEIDEN waardeel in de Markte van *Exloo* en 113/120 aandeelen in een KOEWEIDE in de zoogenaamde beneden *Kijl*, in de Veenmarkte van *Exloo*, alsmede eenige perceelen **Veldgrond**, gelegen in de Markte van *Odoorn* ten naasten bij groot 32 bunders, en 3 B. 28 R. in 4 **Veenplaatsen** in de Markte van *Odoorn*, schietende op het nieuw ontworpene KANAAL van de Heeren KLIJN en Compagnie.

EMMEN den 3 December 1852.

L. KNIPHORST.

VERKOOPING VAN HUISMEUBELEN.

Op *VRIJDAG* den 10 December 1852, des voormiddags 10 ure, ten sterfhuize van den Heer Mr. G. VOS te Assen, bestaande in **penant-tafel, canapé, buffet, pendule, secretaire, geldkist, spiegels, rustbank, tafels en stoelen,** allerlei **koper- tin- aarde-** en **glaswerk, potten en pannen** en verder **huisraad**, en eene groote partij **boeken** volgens lijst, te raadplegen in het STERFHUIS voor de Verkooping.

H. H. VAN LIER.

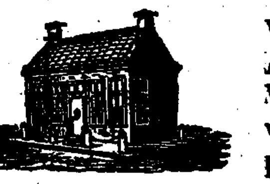

De Heer BEREND BRUGT DOUWES, gepensioneerd Oost-Indiesch Ambtenaar te Benkoelen onder Vries, is voornemens ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris publiek te koop aan te bieden:

Een **BUITENVERBLIJF**, zijnde nieuwgetimmerde **HEERENHUIZING** en SCHUUR, TUIN en nieuw aangemaakt LAND, genaamd Benkoelen, gelegen tusschen Vries en Assen aan den Groninger-Straatweg op drie kwatier uurs afstand van gezegde Hoofdplaats, se[illegible] en gedeeltelijk ontgonnen, overigens met daarbij en aan den Straatweg gelegene **Veldgronden**, die zeer geschikt zijn, om verder tot C u l t u u r te worden gebragt, alles te zamen 30 Bunders 69 Roeden 57½ Ellen, zijnde voor groote uitbreiding vatbaar, en het Kanaal van Assen op Groningen achter en de Spoorweg voor de plaats geprojecteerd.

Het **HUIS** bevat drie BEHANGEN KAMERS, KEUKEN, KELDER, MELKENKELDER, groote KELDER, groote KOORNZOLDER; de SCHUUR bevat STALLINGEN voor 18 stuks RUNDVEE, 6 PAARDEN, VARKENS en KALVERHOK, alles in M o d e r n e s t ij l en gerijfelijk ingerigt, te aanvaarden in Januarij 1853.

Deze verkooping zal plaats hebben in de Zaal van J. B SCHUT te Assen op Maandag den 27 December 1852 des avonds te 7 uur.

De bewijzen van eigendom zijn bij den Notaris ter inzage van gadingmakenden voorhanden.

Het HUIS is dagelijks te bezien en intusschen UIT DE HAND TE KOOP.

ASSEN 6 December 1852.

H. H. VAN LIER.

Burgerlijke Stand.

HOOGEVEEN; 28 Nov.—5 Dec. Geh: J. Thalen en A. Stoffers; J. Weemstra en H. Ham; Bev. J. Winkel geb: Steenbergen van d.; J. Dekker, geb: Schoonewille van d. en van z.; H. Brink, geb: Kuipers, van z; M. K. Smit, geb: Meijer, van z; M. Oosterhof, geb: van Laare van d.; M. ten Brink, geb: Everts, van d.; C. Bosman, geb. Steen, van d. — Overl: A. W Klunder 49 j. mg.; H. W. ten Hoorn 64 j. mg.; H. Franzen 36 j. mg.; E. Botter 30 j. mg.

SMILDE 28 Nov.—5 Dec. Bev. F Tabak, geb: Oostinjer, van d. J. Vos geb: Wolters van d. A. Bos geb: Wever van d. — Overl. Hilligje Letterboer, 3 ½ j. Hendrik Bertus Zwiers, 31 j. Remmelt Klokker, 8 w.

COEVORDEN, 30 Nov.—5 Dec.—Geh. J. van Pilsum, Weduwnaar van M. W. Gelderman en G. Overbergen.

MEPPEL, 26 Nov.—3 Dec. Bev. K. Westerhuis geb. de Vries van d. G. Beunk geb. Wieringa van z.; J Prins geb: Buit van z. — Overl: E. Groeneboer, weduwe van B. Snoeijenbosch, 60 j. — J. Bakker, 19 d. mg. - L. Bakker: 3 w. mg.

AMSTERDAM, 4 Dec. Werk. Sch. 2½ pct. 64 13/16 à 65 dito 3 pct. 77½ à — dito 4 pct. 96½ à 96 11/16. —

Ter Boek- en Courant drukkerij van J. A. WILLINGE GRATAMA *Assen*